

elle Bemærkninger, som efter min Mening ikke ville være vigtige ved Spørgsmaalets Afgjørelse. Den ærede Rigsdagsmand for Høst Amtets 2det District (Tscherning) har bemærket, at det Overskud, Fabrikken har givet i 1850, maatte betragtes som illusorisk, naar man tog Hensyn til, at det grundede sig paa en Taxation af de Fabrikata, som der fandtes. Jeg skal dertil tillade mig at yttre, at Salget i Aaret 1850 er skeet i en større Udstrækning, end Fabrikationen har været, idet der er fabrikeret for 36,845 Rbd., men derimod er solgt for 44,166 Rbd., hvorunder kun er indbefattet et Beløb af omtrent 2,800 Rbd., som udgjør det, der er udkommet ved Salg af ældre Beholdninger. Hvad det angaaer, at man ved Salget ikke skulde opnaae de Priser, hvortil de forskjellige Fabrikata vare ansatte, skal jeg dog bemærke, at de Gjenstande af de ældre Beholdninger, der ere solgte ved Auction, have været taxerede til 1692 Rbd. 28 s., men ere udbragte til 1923 Rbd. 45 s. Nu er det vistnok ikke min Mening, at et saadant Overskud, uagtet det virkelig er tilstede, skulde friste til at fortsætte Fabrikkens Drift for Statens Regning (Tscherning: Hør!); men det faaer en ikke ringe Betydning, naar man ønsker, at den skal gaae over i private Hænder. For Dieblisset er der ingen Udset til at sælge den, hvorimod det ikke er usandsynligt, at det vil kunne skee, naar det har bekræftet sig, i hvilke Retninger Fabrikken fornemmelig bør drives. Jeg skal saaledes bemærke, at, medens der i Aaret 1849 kun var solgt af Bisquitfigurer for et Beløb af 4690 Rbd., er der i Aaret 1850 solgt af de samme Gjenstande til et Beløb af 11,762 Rbd., og deraf til Udlandet for 4050 Rbd., fornemmelig til England og Italien. Dette Fabrikat er her bragt til en saadan Fuldkommenhed, som det efter kyndige Mænds Dom ikke har naaet andetsteds, og Danmark besidder i Thorvaldsens Kunstværker en næsten uundtømmelig Skat af Originaler, til derefter at forslere Productions-gjenstandene, og til bestandigt at vedligeholde Interessen derfor, og for Thorvaldsens Værker er Interessen jo ikke alene tilstede her i Danmark, men i den hele civiliserede Verden. Naar man undtager Fabrikkens Giendom paa Bornholm og Gaarden

paa Christianshavn, saa bliver der tilbage, naar derunder indbefattes Værdien af Inventarium, Material og Driftscapital, en samlet Værdi af omtrent 84,000 Rbd., og, da Overskuddet i 1850 har været 3060 Rbd. saa udgjør dette næsten en Rente af 4 pCt. af den Sum, som saaledes kan antages at indestaae i Fabrikken. Men, da dette skyldes de Forandringer og Forbedringer, som nu ere iværksatte, maa der jo dog virkelig med temmelig Sikkerhed kunne regnes paa, at Udbyttet i det kommende Aar vil blive større end i 1850, og at man altsaa derved vil kunne opnaae en Rente, endog saa af mere end 4 pCt. Jeg skulde altsaa mene, at man ikke bør overile sig med at tage en Beslutning om Fabrikkens Realisation; en saadan Bestemmelse kan jo til enhver Tid tages, og, dersom der skulde indfinde sig nogen Liebhaber, som dog kun er at vente, naar Fabrikken holdes i fuld Drift, vil den ogsaa da kunne sælges fordeelsagtigt. Der forekommer mig derfor at være god Grund til at stemme for det af de 15 Medlemmer stillede Forslag.

Ordføreren: Jeg troer, at vi endnu maae tage en Ting i Betragtning, og det er denne, at Porcellainsfabrikken allerede siden 1842 vidste, at dens Existence var stærkt truet; thi i det Aar udkom fra de roeskildste Stænder en meget bestemt formuleret Begjering om, at denne Fabrik, som kun blev drevet med Tab for Statskassen, maatte nedlægges, og jeg troer, man maa indrømme, at Opinionen i Landet dengang var meget stærk derfor. Dette Sværd har altsaa nu hængt over Fabrikkens Hoved i 7 Aar, og først efterat det ved en Statsraads-Beslutning var vedtaget, at Fabrikken skulde nedlægges, har man besluttet sig til at gjøre de Forandringer derved, som maatte anses for nødvendige, dersom den skulde give noget som helst Overskud. Dette, mine Herrer! anfører jeg slet ikke for at kaste nogen Skygge paa de Mænd, som have haft med denne Sag at gjøre, men kun for at give Dem en Oplysning om, hvad det vil sige at have en Fabrik bestaaende for Statens Regning, hvad det vil sige at have en Fabrik bestyret saaledes, at det ene er enkelte Mænds udelukkende Fordeel, hvorom Spørgsmaalet dreier sig ved Fabrik-